

Nadir Bir Posterior Mediastinal Kitle Nedeni: Ekstramedüller Hematopoez (İki Olgu)

A Rare Cause of Posterior Mediastinal Masses: Extramedullary Hematopoiesis (Two Cases)

Levent Özdemir,¹ Burcu Özdemir,² Suat Durkaya,³ Cansu Topal,⁴ Sema Nur Çalışkan,² Ali Ersoy,⁵ Gökhan Büyükbayram,¹ Zulal Özbolat¹

Özet

Ekstramedüller hematopoezis (EH), kemik iliği dışında kan hücrelerinin üretimi olup talasemi, orak hücreli anemi, miyelofibrozis, herediter sferositozis gibi çeşitli hematolojik hastalıkların kompensatuvar bir mekanizması olarak karşımıza çıkmaktadır. Toraks, EH'in görüldüğü nadir bir bölgedir. Yirmi dört ve 34 yaşında erkek hastalar çekilen akciğer grafisinde kalp konturunu silmeyen homojen dansite artımları olması nedeni ile tetkik edildi. Her iki olgununda özgeçmişinde talasemi intermedia mevcuttu. Olguların fizik muayenesinde skleralarda ikter ve hepatomegali dışında anormallik saptanmadı. Her iki olgunun çekilen toraks BT'sinde arka mediastende bilateral paravertebral alanda sağda belirgin iyi sınırlı homojen yumuşak doku dansiteli alanlar izlendi. Olguların talasemi intermedia olması nedeni ile lezyonlar buna bağlı ekstramedüller hematopoez kitleleri olarak kabul edildi. Simetrik posteriyor mediasten kitlelerinde ayırıcı tanıda ekstramedüller hematopoez dikkate alınmalı ve hematolojik hastalıklar yönünden sorgulanmalıdır.

Anahtar Sözcükler: Ekstramedüller hematopoez, posteriyor mediastinal kitle, talasemi intermedia.

Abstract

Extramedullary hematopoiesis is the production of blood cells, except for bone marrow, and a compensatory mechanism for a variety of hematologic disorders such as thalassemia, sickle cell anemia, and myelofibrosis. It is rarely seen in the region of the thorax. One 24-year-old and one 34-year-old male patient were examined due to homogeneous opacities that not obliterated the heart border in the chest radiograph. Both patients had a history of thalassemia intermedia. The physical examination was unremarkable, except for sclera, jaundice, and hepatomegaly. On computed tomography, bilateral paravertebral homogenous soft tissue density areas in the posterior mediastinum were detected. These mass lesions were accepted as extramedullary hematopoiesis. Symmetrical posterior mediastinal masses should be considered in the differential diagnosis of extramedullary hematopoiesis and hematologic diseases.

Key words: Extramedullary hematopoiesis, posterior mediastinal masses, thalassemia intermedia.

¹Dörtyol Devlet Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Kliniği, Hatay
²İskenderun Devlet Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Kliniği, Hatay
³İskenderun Devlet Hastanesi, Göğüs Cerrahisi Kliniği, Hatay
⁴Dörtyol Devlet Hastanesi, İç Hastalıkları Kliniği, Hatay
⁵Antakya Devlet Hastanesi Göğüs Hastalıkları Kliniği, Hatay

¹Clinic of Chest Diseases, Dörtyol State Hospital, Hatay, Turkey
²Clinic of Chest Diseases, İskenderun State Hospital, Hatay, Turkey
³Clinic of Thoracic Surgery, İskenderun State Hospital, Hatay, Turkey
⁴Clinic of Internal Diseases, Dörtyol State Hospital, Hatay, Turkey
⁵Clinic of Chest Diseases, Antakya State Hospital, Hatay, Turkey

* Türk Toraks Derneği 17. Yıllık Kongresi'nde sunulmuştur.

Submitted (Başvuru tarihi): 07.04.2014 Accepted (Kabul tarihi): 09.05.2014

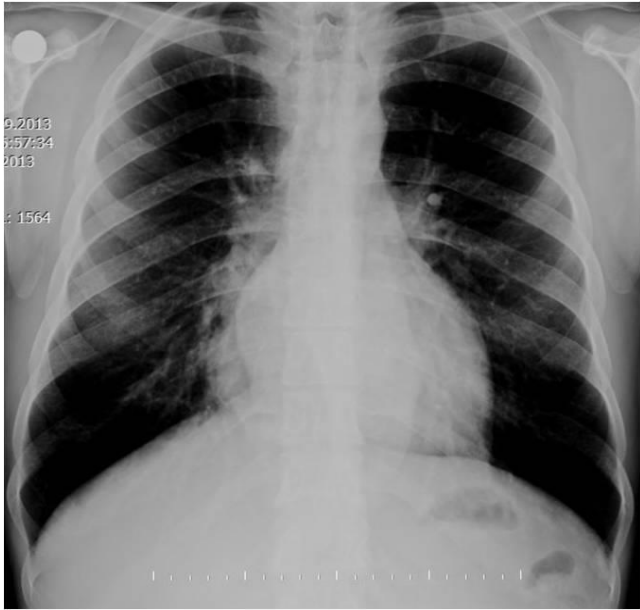
Correspondence (İletişim): Levent Özdemir, Dörtyol Devlet Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Kliniği, Hatay
e-mail: levent2408@myynet.com

Ekstramedüller hematopoezis (EH), çeşitli kan hastalıklarının seyri sırasında kompanse edilebilir bir mekanizma olarak vücudun çeşitli bölgelerinde kan üretimi olmasıdır. Nadiren toraks içi bölgede posterior mediasten kitlesi şeklinde görülmektedir (1,2). Bu yazıda talasemi intermedia nedeni ile takip edilen ve posterior mediastinal kitle şeklinde saptanan ekstramedüller hematopoezli 2 olgu sunulmuştur.

OLGU

Olgu 1: Şikâyeti olmayan 24 yaşında erkek hasta, iş başvurusu nedeni ile çekilen akciğer grafisinde (Şekil 1) kalp konturunu silmeyen homojen dansite artımları olması nedeni ile tetkik edildi. Özgeçmişinde talasemi intermedia nedeni ile ara ara kan transfüzyon öyküsü mevcuttu. Olgunun fizik muayenesinde skleralarda ikter ve hepatomegali dışında anormallik saptanmadı. Laboratuvarında Hb: 8,2 gr/dL, BK: 20.400/mm³, Plt: 937.000/mm³, LDH: 444 U/L, T.bil: 7,2 mg/dL, Ferritin: 642 ng/mL dışında anormallik saptanmadı. Toraks bilgisayarlı tomografide (BT) arka mediastende bilateral paravertebral alanda sağda belirgin iyi sınırlı homojen yumuşak doku dansiteli alanlar izlendi (Şekil 2).

Şekil 1: Kalp konturunu silmeyen homojen dansite.

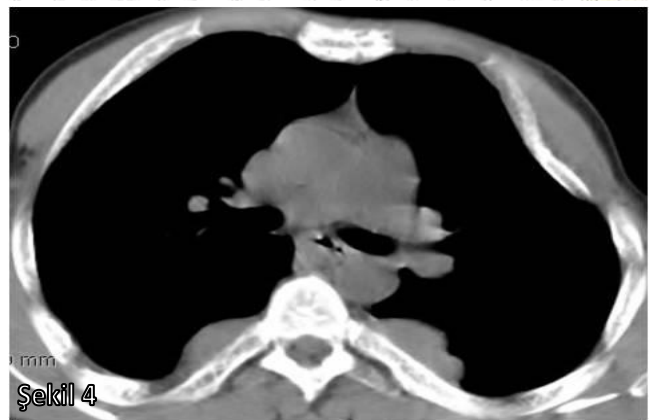
Olgu 2: Otuz dört yaşında erkek hasta öksürük şikâyeti ile değerlendirildi. Özgeçmişinde talasemi intermedia nedeni ile takip edildiği öyküsü mevcuttu. Olgunun fizik muayenesinde skleralarda ikter ve hepatomegali dışında anormallik saptanmadı. Toraks BT'de arka mediastende bilateral paravertebral alanda yumuşak doku dansiteli alanlar izlendi (Şekil3 ve 4). Laboratuvarında Hb: 8,1 gr/dL, BK:

71.900/mm³, Plt: 660.000/mm³ LDH: 620 U/L, T.bil: 5,9 mg/dL, Ferritin: 420 ng/mL idi.

Bu iki olgumuzun da talasemi intermedia olması nedeni ile lezyonlar buna bağlı ekstramedüller hematopoez kitleleri olarak kabul edildi. Olgulara tanı amaçlı ek girişim uygulanmadı. İlk olgu 8 aydır, ikinci olgu da 5 aydır halen poliklinikten takip edilmektedir.

Şekil 2: Arka mediastende bilateral paravertebral alanda sağda belirgin iyi sınırlı homojen yumuşak doku dansiteli alanlar.

Şekil 3 ve 4: Arka mediastende bilateral paravertebral alanda sağda belirgin iyi sınırlı homojen yumuşak doku dansiteli alanlar.

TARTIŞMA

EH, kemik iliği dışında kan hücrelerinin üretimi olup talasemi, orak hücreli anemi, miyelofibrozis, herediter sferosi-

tozis gibi çeşitli hematolojik hastalıkların kompanse edilebilir bir mekanizması olarak karşımıza çıkmaktadır. EH odakları genellikle mikroskopiktir, bazı olgularda ise kitle benzeri lezyon şeklinde olup sıklıkla karaciğer, dalak, lenf nodları nadiren de adrenal bez, böbrek, meme, periferik sinirler, retroperitoneum ve epididimiste görülmektedir. Toraks, EH'in görüldüğü nadir bir bölgedir (1-3). EH bizim olgularımızda da saptandığı gibi en sık talasemi intermedialı hastalarda gözlenmektedir.

EH için en sık kullanılan tanı yöntemleri manyetik rezonans görüntüleme (MRG) ve bilgisayarlı tomografi taramalarıdır (4). Paravertebral alanda lobüle kitleler şeklinde görüntü vermektedirler (5). Bizim de olgularımızın BT'lerinde paravertebral alanda yumuşak doku kitleleri şeklinde görüntü tespit edildi. İnce iğne aspirasyon biyopsileri veya cerrahi biyopsiler tanıyı desteklemekle birlikte kanama riski nedeni ile altta yatan hematolojik hastalığı olanlarda önerilmemektedir (5). Biz de olguların talasemi intermedia olması nedeni ile lezyonları buna bağlı ekstramedüller hematopoez kitleleri olarak kabul ettik ve olgularımıza tanı amaçlı ek girişim uygulanmadık.

Toraks içi EH genellikle asemptomatik olup nadiren tedavi gerekmektedir. Tedavi masif plevral efüzyon ve hemotoraks varlığı ile akciğer parankim tutulumunda nefes darlığı geliştiğinde önerilmektedir (6). Tedavi olarak bu tür hastalara düşük doz radyoterapi verilebilmektedir. Bizim olgumuzun ikisinde de bu tür komplikasyonlar saptanmadığı için tedavi edilmeden takip edilmiştir.

Sonuç olarak, simetrik posterior mediasten kitlelerinde ayırıcı tanıda ekstramedüller hematopoez dikkate alınmalı ve hematolojik hastalıklar yönünden hastalar sorgulanmalıdır.

ÇIKAR ÇATIŞMASI

Bu makalede herhangi bir çıkar çatışması bildirilmemiştir.

YAZAR KATKILARI

Fikir - L.Ö., B.Ö., S.D., C.T., S.N.Ç., A.E., G.B., Z.Ö.;
Tasarım ve Dizayn - L.Ö., B.Ö., S.D., C.T., S.N.Ç., A.E., G.B., Z.Ö.;
Denetleme - L.Ö., B.Ö., S.D., C.T., S.N.Ç., A.E., G.B., Z.Ö.;
Kaynaklar - L.Ö., B.Ö., S.D.;
Malzemeler - L.Ö., B.Ö., S.D., C.T.;
Veri Toplama ve/veya İşleme - L.Ö., B.Ö., A.E., S.N.Ç.;
Analiz ve/veya Yorum - Ö.D.;
Literatür Taraması - L.Ö., B.Ö., A.E., S.N.Ç.;
Yazıyı Yazan - L.Ö., B.Ö., A.E., S.N.Ç.;
Eleştirel İnceleme - L.Ö., B.Ö., A.E., S.N.Ç.

KAYNAKLAR

1. Chu KA, Lai RS, Lee CH, Lu JY, Chang HC, Chiang HT. Intrathoracic extramedullary haematopoiesis complicated by massive haemothorax in alpha-thalassaemia. *Thorax* 1999; 54:466-8. [\[CrossRef\]](#)
2. Oğuş C, Ozdemir T, Kabaalioğlu A. Right hilar mass in a patient with beta-thalassaemia major. *Respiration* 2001; 68:215-6.
3. Hanta İ, Hastürk S, Gümürdülü D, Ersöz C. Talasemi intermedialı hastada paravertebral kitle. *Toraks Dergisi* 2004; 5:220-2.
4. Paydas S, Sargın Ö, Gönlüşen G. PET CT imaging in extramedullary hematopoiesis and lung cancer surprise in a case with thalassaemia intermedia. *Turk J Hematol* 2011; 28:60-2. [\[CrossRef\]](#)
5. Baert AL, Knauth M, Sartor K. MRI of the Lung. Berlin: Heidelberg:Springer-Verlag, 2009: 217-55.
6. Alam R, Padmanabhan K, Rao H. Paravertebral mass in a patient with thalassaemia intermedia. *Chest* 1997; 112:265-7. [\[CrossRef\]](#)